

Security of Supply COE

Sammanfattning

Karlskoga kommun ansöker om 46 procent av projektets bokförda kostnader, dock högst 2 013 795 kr för projekt Security of Supply COE under perioden 2025-03-03—2026-06-30.

Målet för projektet är att etablera ett NATO-ackrediterat Centre of Excellence. Projektets ambition är att innan projektets avslut juni 2026 ha nått fram till en ackreditering av NATO.

Skäl för det föreslagna beslutet

Projektet genomförs enligt den regionala utvecklingsstrategins prioriterade områden Innovationskraft och specialisering och ska bidra till målet om ökad global konkurrenskraft.

Regional tillväxtnämnd har fattat beslut om inriktning för finansiering för det statliga anslaget 1:1 regionala tillväxtåtgärder (2024-02-09 § 2). Projektet bedöms ligga i linje med den prioriterade inriktningen ”Projekt som främjar en utveckling av näringslivet som är långsiktig och hållbar”.

Bakgrund

Världsläget har förändrats snabbt under de senaste åren. Demokratier nära oss är hotade, och samarbeten inom EU och NATO anses vara nödvändiga för att fortsätta skydda vårt lands frihet och demokrati. Vår region har en av de största koncentrationerna av försvarsmaterialproduktion, utveckling och testning i Sverige, vilket nu möter en oöverträffad efterfrågan. Produkterna och kunskapen som utvecklats i Karlskoga är världsberömda och spelar ofta en roll i samarbeten mellan demokratiska länder.

Inom NATO-samarbetet finns för närvarande ett antal ackrediterade kompetenscenter (Centre of Excellence) där nationer samarbetar för att dela och sprida kunskap, utveckla metoder, utföra tester, arbeta med analyser och genomföra utbildningsinsatser inom specifika, välutvecklade och definierade kunskapsområden. Varje NATO-land tar fullt ansvar för sin verksamhet, men samverkan och samfinansiering sker tillsammans med andra medlemsländer. Det finns inget ekonomiskt stöd från NATO som organisation för att utveckla, driva eller etablera ett CoE.

Ett COE samlar och attraherar kompetenser från Natos medlemsstater därigenom erbjuda en bred samlad expertis inom scoopet (i detta fall Försörjningstrygghet – Security of Supply) för COE. Inom ramen för försörjningstrygghet ryms många frågor men handlar i grunden om vår förmåga att tillhandahålla allt från råvaror för produktion av exempelvis medicinsk utrustning, batterier, försvarsmaterial eller energi till leveransen av kritiskt material fram till en militärstrategisk utpost i händelse av kris eller ofred. För att få dessa kedjor att länka samman krävs att vi kan beskriva, förhålla oss till och skapa förståelse om hur exempelvis nationella riktlinjer och lagstiftning förhåller sig till EU-lagstiftningar och vidare till standards inom NATO.

Ett Centre of Excellence bygger således inte enbart på den egna lokala upparbetade kompetensen utan snarare regionens och Sveriges förmåga att attrahera internationell kompetens till regionen. Karlskoga har en stark grund och samlad industri med ett nationellt och internationellt ägande vilket har skapat ett stort förtroende internationellt och utvecklat samarbeten som idag är unika för en plats. Det är idag få verksamma inom försvarsindustri eller försvarssamarbeten, nationellt och internationellt, som inte känner till Bofors och Karlskoga vilket ger en styrka och ett förtroende hos intressenter till utvecklingen av ett COE. Örebro och Hallsberg utgör ett av Sveriges viktigaste logistiknav och har en framträdande roll där flyg-, väg – tågtransporter strålar samman. Karlskoga har ett strategiskt läge utifrån akademiskt perspektiv med närheten till två universitet, Örebro och Karlstad där även Försvarshögskolan har verksamhet. Örebro universitet har en ledande roll i Campus Totalförsvar vilket är en regional styrka för att expandera ett samarbete längs Säkerhetsstråket. På den militära sidan av totalförsvaret har ometableringen av A9 samt den ökande aktiviteten inom utbildning gett ett ökat fokus på Villingsberg övningsfält och Saab-Bofors Test Center. Utvecklingen av Svensk förmåga inom hela totalförsvaret löper som en röd tråd genom hela Säkerhetsstråket och stora investeringar görs och kommer att göras en lång tid framöver inom stråket. Frågor rörande försörjningstrygghet är därför en nyckelfråga för att stärka samarbeten regionalt, nationellt och internationellt.

En förstudie genomförd av Karlskoga kommun och Region Örebro län under 2024 har visat att Sverige, och särskilt Karlskoga, har goda förutsättningar att utveckla ett NATO-ackrediterat CoE. Under förstudien har flera potentiella specialistområden diskuterats och analyserats för att matcha och definiera innehåll och gränssnitt mot befintliga CoE:er inom NATO och skapa en unik profil för en svensk centrubildning som kan komplettera de andra 30 kompetenscentren i världen och bidra med relevant kunskap.

Tjänsteställe, handläggare

Analys och strategi, Lena Kihl

Projektforum

2025-04-03

Projektbeskrivning

Dnr: 25RS1930

Förstudien har resulterat i ett starkt underlag för att bygga upp ett CoE, vilket har bekräftats av flera internationella aktörer och organisationer inom NATO, samt representanter för Sveriges regering. Projekt SOSCoE- Security of Supply Centre of Excellence, syftar nu till att konkretisera dessa underlag.

Projektledaren, Freddy Jönsson Hanberg, genomförde ett möte med Försvarmakten och FMV den 29 januari. På mötet deltog ställföreträdande chefen för Förvarsstabens stöдавdelning, generalen Stig-Olof Krohné samt personal från Försvarmakten och FMV, totalt ca 10 personer. Efter dragningen uttryckte både Försvarmakten och FMV stöd för SOSCOE och uppgav att man gärna stöttade i kontakten med Förvarsdepartementet"

Övergripande mål

Projektet ska etablera ett av Nato ackrediterat Centre of Excellence med inriktning mot försörjningstrygghet. På lång sikt bidrar centret till att öka den nationella och internationella försörjningstryggheten och stärker den nationella uthålligheten och förmågan att agera i kris eller ofred. Regionalt har ett Nato ackrediterat centre of excellence goda förutsättningar att attrahera nationella och internationella kompetenser, kapital och verksamhetsetableringar till kommunerna i regionen.

Projektmål

Målet för projektet är att etablera ett NATO-ackrediterat Centre of Excellence. Projektets ambition är att innan projektets avslut juni 2026 ha nått fram till en ackreditering av NATO.

Aktiviteter

<i>Aktivitet</i>	<i>Beskrivning</i>
Initiering och projektstart	Förstärka och etablera rutiner för samarbete inom projektet. Det ska tydliggöra roller, aktiviteter och specifika uppgifter inom projektgruppen samt sätta tidsramar. Efter genomförandet av arbetspaketet bör nyckelaktiviteter och en integrerad strategisk plan för projektets genomförande vara fastställda.
Initiering	Ddefiniera roller och ansvarsområden inom projektet, organisera styrgruppens arbete, fastställa redovisningsrutiner och finansiering, utforma en kommunikationsplan samt upprätta en tids- och aktivitetsplan.

Tjänsteställe, handläggare
Analys och strategi, Lena Kihl

Projektforum
2025-04-03

Projektbeskrivning
Dnr: 25RS1930

<i>Aktivitet</i>	<i>Beskrivning</i>
	Alla deltagare i projektets styr- och arbetsgrupper ska få en tydlig förståelse för projektets syfte, mål och metodik. Administrativa rutiner och aktivitetsplaner ska vara väl etablerade och accepterade.
Kommunikation	Detta projekt kommer att operera i en internationell kontext med intressenter på en strategisk nivå. Arbetspaketet innefattar utveckling av rutiner och strukturer, anpassning av information till intressenter och målgrupper, samt uppfyllande av de förväntade kraven och standarderna för kommunikation som är relevanta för ett Center of Excellence (COE). Arbetspaketet omfattar även skapandet av webbsidor, nyhetsbrev, presentationsmaterial med mera.
Intern och Extern Kommunikation	Den löpande kommunikation i projektet omfattas av krav på en hög internationell standard i nivå med övriga COE:er. Kommunikationen omfattar såväl tryckt som digitalt material, design och produktion av exempelvis analysmaterial och presentationsmaterial. Kommunikationen är en viktig del i samverkan med externa aktörer och kommer att aktivt bistå vid seminarier, webinar och fysiska möten med olika intressenter och i den löpande omvärldsbevakningen.
Verksamhetsutveckling - Programme of Work	Varje COE ackrediterat av NATO måste beskriva sin verksamhet i ett övergripande arbetsprogram där de olika aktiviteterna som planeras inom ramen för verksamheten ska beskrivas och godkännas. COE:er är institutioner finansierade nationellt eller multinationellt som utbildar ledare och specialister från Natos medlems- och partnerländer. Samtliga CoE:er bedriver verksamhet utifrån 4 givna områden (pelare). Dessa fyra pelare innefattar: 1. Utbildning, träning, övningar och utvärdering 2. Analys och lärdomar

Tjänsteställe, handläggare
Analys och strategi, Lena Kihl

Projektforum
2025-04-03

Projektbeskrivning
Dnr: 25RS1930

Aktivitet	Beskrivning
	<p>3. Utveckling av doktriner och standardisering</p> <p>4. Utveckling av koncept och experiment.</p> <p>Alla COE:er koordineras av ACT - Allied Command Transformation och är en del av ett större ramverk som stöder Nato. COE:ernas verksamheter är designade för att komplettera alliansens befintliga resurser och omfattar därför en rad olika expertisområden, där varje centrum fokuserar på ett specifikt område för att stärka Natos förmåga. Arbetspaketet syftar till att etablera grundstruktur och fastslå innehåll för de fyra pelarna som utgör basen för ett Nato-ackrediterat Centre of Excellence.</p>
Fyra pelare	<p>Projektet kommer fokusera på initiering, utvecklingen och fastställande av aktiviteter som ligger till grund för att nå den operativa nivå som lägger grunden för en framtida ackreditering. Idag pågår nationellt vissa redan formaliserade och godkända aktiviteter som potentiellt kan ha sin hemvist inom ramen för centret men som kan behöva infogas och godkännas som formella aktiviteter inom de fyra pelarna.</p> <p>Projektet kommer att skapa utvecklingsgrupper inom varje pelare. Arbetet inom de olika pelarna kommer att ledas av en ordförande för respektive område och vara vägledande i arbetet och tillsammans med styrgruppen initierar och godkänner potentiella nya projekt och aktiviteter. Under projektet kommer dessa strukturer behöva tydliggöras för att hålla en nivå där en ackreditering är möjlig.</p>
Kvalitetsanalys	<p>All verksamhet måste uppfylla den standard som krävs för att kunna nå en ackreditering och bli godkända av Nato. Processen för ackreditering är omfattande och analys av ekonomi, redovisning, kommunikation, aktiviteter med mera kommer att detaljgranskas.</p>

Tjänsteställe, handläggare

Analys och strategi, Lena Kihl

Projektforum

2025-04-03

Projektbeskrivning

Dnr: 25RS1930

Etablering	Projektet ska etablera, implementera och ansvara för den tillträdande organisationen under etableringsfasen fram till en överlämningspunkt som fastställs i samråd mellan intressenter och finansiärer. Detta sker i samförstånd med potentiella samfinansierande nationer som bistår driften och utvecklingen med personella resurser och/eller ekonomiskt stöd.
------------	---

Ingående kommuner

Örebro län

Perspektiv

Projektet syftar till att öka och stärka försörjningstryggheten i samhället både nationellt och internationellt. Hållbarhet (jämslälldhet, mångfald och miljö) är den grund som bygger detta och kan inte på något sätt särskiljas från någon verksamhet inom projektet, ej heller i ett längre perspektiv oavsett framtida ägarskap eller organisatorisk form.

Ett av projektets prioriterade aktiviteter är samverkan med redan befintliga COE:er inom Nato. Redan under förstudien har initiativ till samverkan initierats med bland annat Climate Change and Security Centre of Excellence i Kanada och ENSEC COE Energy Security i Litauen.

Sverige har sedan tidigare ett aktivt arbete inom Nato genom ett nordiskt center för genus inom militära operationer vilket är en naturlig samverkanspartner för projektet.

Långsiktighet

Målet för projektet är att etablera ett NATO-ackrediterat Centre of Excellence. Projektets övergripande ambition är att innan projektets avslut juni 2026 ha nått fram till en ackreditering av NATO. Detta innebär även att Sverige är värdland för centret och ansvarar för grundfinansiering och framdrift. Inga ytterligare kommunala eller regionala medel är således aktuella för att bära centrets kostnader.

Tjänsteställe, handläggare
Analys och strategi, Lena Kihl

Projektforum
2025-04-03

Projektbeskrivning
Dnr: 25RS1930

Uppföljning

Projektets resultat och framskridande kommer löpande att följas upp av styrkommittén. Styrkommittén representeras av industrin, kommunal- regional- och statlig förvaltning för att säkerställa att projektet når sina mål.

Resultatspridning

Projektets resultat kommer att spridas i såväl offentliga ordinarie kanaler som webbplats, media och via olika nationella och internationella sammankomster och webinarier. Vissa resultat och resultat av aktiviteter kan komma att delas i mer slutna forum som berör strategisk verksamhet inom NATO eller Försvaret.

Projektorganisation

Projektet kommer att ledas av konsult som upphandlats under förstudien genom Pro4U, Freddy Jönsson-Hanberg. Projektteamet kommer initialt att utgöras av följande grundfunktioner: ekonomi/administration, projektkoordinator, delprojektledare och kommunikatör. Projektet kan komma att vid behov upphandla ytterligare konsult för specialiserade uppdrag.

Projektägaren kommer att i samråd med projektledning utse en styrgrupp för projektet. Efterhand som verksamheten utvecklas kan ytterligare funktioner tillkomma.

Kostnads- och finansieringsbudget

Bokförda kostnader	2025	2026	Totalt
Egen personal	869 850	569 880	1 439 730
Externa tjänster	1 500 000	700 000	2 200 000
Resor och logi	215 000	100 000	315 000
Indirekta kostnader	306 731	195 087	501 818
Summa bokförda kostnader	2 891 581	1 564 967	4 456 548

Finansiär	2025	2026	Totalt
Offentlig finansiär			
Region Örebro län	1 318 693	695 102	2 013 795
Karlskoga kommun	1 576 358	866 395	2 442 753
Summa finansiering	2 895 051	1 561 497	4 456 548